

Uniek vonnis dwingt Shell tot grotere reductie CO₂-uitstoot

Klimaatbeleid van oliereus is 'niet concreet en vol voorbehouden', stelt rechtbank

Orla McDonald
Amsterdam

Olie- en gasbedrijf Shell moet zich meer inspannen om zijn CO₂-uitstoot terug te dringen. Dat volgt uit een uitspraak van de rechtbank Den Haag gisteren. Actiegroep Milieudefensie had de zaak aangespannen tegen Shell.

De rechtbank heeft Shell en zijn leveranciers en afnemers opgedragen de CO₂-uitstoot in 2030 met netto 45% te reduceren ten opzichte van het niveau van 2019. Het is voor het eerst dat een rechter van een privaat bedrijf eist dat het zijn klimaatbeleid aanscherpt. De zaak tegen Shell was aangespannen door Milieudefensie, samen met zes andere organisaties en 17.000 individuele eisers.

Het olie- en gasbedrijf streeft er zelf naar netto geen CO₂ meer uit te stoten in 2050. Dat is volgens Milieudefensie veel te weinig om opwarming van de aarde tegen te gaan. Directeur van Milieudefensie Donald Pols noemde de uitspraak 'echt geweldig nieuws en een gigantische overwinning voor de aarde, onze kinderen en voor ons allemaal'.

De rechtbank vindt het klimaatbeleid van Shell 'niet concreet en vol met voorbehouden'. Het olieconcern heeft volgens de rechtbank de plicht opwarming van de aarde tegen te gaan door CO₂ te verminderen bij de eigen raffinage van olie. Maar Shell moet ook zijn best doen de uitstoot van broeikasgassen bij afnemers te verminderen, bijvoorbeeld door autorijders iets anders aan te bieden dan benzine.

Door het eigen vage klimaatbeleid dreigt Shell zijn 'reductieverplichting te schenden', zegt de rechter. 'Dit draagt bij aan de opwarming van de aarde, die tot gevaarlijke klimaatverandering leidt en ernstige risico's meebrengt voor men-

De uitspraak kan gevolgen hebben voor andere bedrijven met veel uitstoot, zeggen experts

senrechten, zoals het recht op leven en een ongestoord gezinsleven.' Daarom legt de rechter een klimaatbevel op dat Shell onmiddellijk moet uitvoeren.

Shell reageerde schriftelijk. Het concern meldt dat het 'miljarden dollars' steekt in klimaatmaatregelen. 'We zullen ons blijven concentreren op deze inspanningen en verwachten in beroep te gaan tegen de teleurstellende uitspraak.'

Volgens Nicolas Celis, onderzoeker

klimaatrechtspraak aan de Universiteit Tilburg, is de uitspraak 'zeer opvallend'. 'Een privaat bedrijf wordt aangesproken op zijn zorgplicht, die geïnterpreteerd wordt in het licht van mensenrechten.' Volgens Celis zal de uitspraak gevolgen hebben voor andere fossiele-energiebedrijven. 'Die zullen nu druk voelen om hun transitiebeleid te versnellen.'

→ **Vervolg op pagina 3**

De actiegroep Milieudefensie had de rechtszaak tegen Shell aangespannen.

ILLUSTRATIE:
ISTOCK/FD STUDIO

Directeur Riens Abma van Eumedion, de belangenclub van institutionele beleggers, noemt het belangrijk dat Shell snel invulling geeft aan het vonnis. Volgens Abma kan de uitspraak bredere gevolgen hebben. 'De zorgplicht voor mens en milieu waar de rechter op wijst, geldt in bredere zin en niet alleen voor Shell.'

'Voor Shell kan de uitspraak, mits hij tot de Hoge Raad standhoudt, behoorlijk ingrijpend zijn', zegt Cees van Dam, hoogleraar Onderneming en Mensenrechten aan de Rotterdam School of Management. 'Het betekent verdere CO₂-reductie dan nu gepland en een snellere afbouw van investeringen in fossiel. Ook heeft het gevolgen voor de concurrentiepositie van het bedrijf.' Wel vindt Van Dam dat investeerders ook steeds strengere duurzame eisen hebben en dat het vonnis in die zin niet revolutionair is.

De rechtbank erkende gisteren dat de uitspraak gevolgen kan hebben voor de groei van Shell. Maar

dat weegt op tegen 'het zwaarwegende belang dat wordt gediend bij het tegengaan van gevaarlijke klimaatverandering'.

Volgens Van Dam kijken andere bedrijven zeker mee. 'De uitspraak geldt formeel alleen voor Shell, maar kan leiden tot nieuwe klimaatzaken tegen bedrijven met veel uitstoot, bijvoorbeeld in de staalindustrie of luchtvaart en scheepvaart. Het zou onverstandig zijn als andere fossiele bedrijven hier niets mee deden.'

Shell stootte in 2018 ongeveer 1,7 miljard ton broeikasgassen uit, bijna tien keer zoveel als de uitstoot van heel Nederland en 3% van de wereldwijde uitstoot. Het bedrijf presenteerde begin april een nieuw klimaatbeleid. Shell wil zich meer richten op biobrandstoffen, waterstof en het opslaan van CO₂.

De zaak die Milieudefensie heeft aangespannen is geïnspireerd op de zogeheten Urgendazaak uit 2015. Milieuactiegroep Urgenda won die klimaatzaak tot en met de Hoge Raad, waardoor het kabinet extra klimaatmaatregelen moest nemen.